

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ и. Ненадовичъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола годане 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 3 крајц. за тринутъ. № 81.

Мртвый Гостъ.

(Продужено)

Баронъ Врбаничъ нађе свою кћерь гди плаче у одной споредной соби. и одъ нѣ се извести о непристойности Долинской. Онъ га потражи и юшъ чуе последнѣ речи Крстачића. Сви гости были су раздражени противъ Долинскогъ. Лютито счепа баронъ грофа за руку и на страну га одведе: „Вы сте мою кћерь явно осрамотили; несреѣнниче, заръ смо то одъ васъ заслужили? Овога часа а не текъ сутра да ми удовлетвореиъ дате.“ — Садъ оставе ови двое салу. Докъ су се овде парови наново пореѣдали, да бы у игри опетъ повратили нарушено неселѣ, дотле су баронъ и Долинскій отишли у одну осветльну, усамльну салу. За нѣма Крстачичъ устоице поѣе. Онъ е носіо две саблѣ, одъ кои одну даде Долинскомъ, но у истый ма окрете се барону и рече: „Дозвольте ми господинъ бароне, да я на овомъ ниткову осветимъ честь дражестне баронице а и мою собствену.“

Долинскій беснеи повиче: „Дела потегни саблю куго окорела;“ сатимъ извуче саблю, баца корице на страну и нападне на грофа. Овай се бранио са необичномъ ладнокривности. Удвой нѣ трајо ни три минута, а већъ е мачъ изъ руке Долинскогъ съ толикомъ силомъ излетіо, да е чакъ о велико огледало на дувару лупіо и ово на иладу парчета раздробіо.

„Несреѣнниче!“ повиче Крстачичъ: „Твой е животь у моимъ рукама. Недао ми Богъ, да се са твоіомъ гадномъ крвлю укалямъ. Вуци се одавде и да се ниси усудио, да ми више предъ очи изаѣнешъ.“ Затимъ га удари плѣштинице по леѣима и са гигантскомъ снагомъ избаца га крозь врата напољ.

Юшъ исте ноћи остави Долинскій замакъ скупа са своимъ люда.

И ако е бароница яко увреѣна была непристойпѣбу Долинскогъ, ипакъ е пуно удовлетвореиъ наша

у той чести, што су се нѣ ради тукли. Она башъ нѣ Долинскогъ ни волела, али га е садъ мрзила; — напротивъ Крстачичъ, кои іоу пре тога нѣ доста лепъ быо, учини іоу се садъ занста пріятанъ. А нетреба се башъ збогъ ове напрасне промене ни чудити. Та познато е, да любовъ човека заслеплюе. А и самолюбіе суетне женске опетъ е нека любовъ. Чимъ е дознала одъ отца шта се догодило, потражи грофа, наравно са привидимъ страомъ. Она е врло добро знала, да се све свршило безъ крви обе стране.

„За Бога“, повиче, „честитый грофе, шта сте радияли? Да нисте равни? Боже мой, како самъ се яко уплашила!“

— „Моя милостива, како бы я гордъ быо, да самъ васъ ради равни! Небойте се; неможе мене лако ранити онакавъ декакъ, као што е Долинскій. Но ако оѣете да ми ма найманъ саучастія поклоните, я васъ молимъ да ме увекъ сажалъвате, еръ самъ я равни на найопасіемъ месту — овде у срцу — и то іошъ одъ васъ. Но вы зато немарите.“

Де, де, де!? Нико на свету нѣ досадъ на нама никакву болю одъ такве рапе примѣтіо.

„Я самъ ѣутао и тріо, радо самъ хтео да будемъ жертва ваше дражести, као што су многи были. Я самъ ѣутао и быо самъ толико среѣтанъ, да самъ васъ осветіо на одномъ безобразнику и то са пожертвованіемъ могъ живота. Я ѣу и у напредакъ да ѣутимъ и радо ѣу негда умрети за васъ.“

„ѣутите!“ рекне бароница смешеи се, и еднимъ ладганимъ стискомъ руке награди нѣгове речи. „Болъ да ме водите да играмо.“

Они играше. Обое постану поверителни, еръ е онъ тежку исповестъ, найтежу за све залюбљене, страпљиво изказао, а она е нѣ одбацила. Кадъ га е она у шали своимъ повереникомъ борцемъ и витезомъ назвала, тада е онъ по начину витезова захтевао награду чести и любви. Наравно да е то млада бароница одрекла, премда се та награда састојла само у дозволеню, да е

у образъ полюби; али што е занела Крстачића не іой тога ради манѣ пріятно было.

Єлисавета се іошъ выше у радости топила. Ёрѣ е видила да е она предметъ свеобщегъ дивленя. Толико ласкана о своіой лепоти у целомъ животу не чула, колико су іой овде млади Господичићи на балу изговорили. Кадъ ю е грофъ предъ зору опеть на колима кући одвезо и опеть ю за слѣдуюћій балъ позвао, па да се наравно удвоило нѣно узхищенѣ. „Ахъ Єлисавета!“ уздана онъ, „да ли ћешъ ме икадъ ма найманѣ любити? Ты си данасъ имала весело вече; зарѣ небы желила овакве вечери, овакве дане и овакве ноћи свагда имати? То одъ тебе зависи. Као грофице одъ Крстачићъ цео бы твой животъ быо еданъ весело — балскій данъ.

Она е ћутала. Онъ іой украде еданъ полюбаць, почемъ ю е на свое прси притискао. Она е дрктала и ћутала, па отрпила и другій.

Сутраданъ не грофъ оклевао, да се извести о станиу обе играчице, и да своя очараваня продужи. Обема давао е сѣйне дарове; кодъ обе е суету толико раздражію, да су напоследакъ обе себи уображавале, да га заисто любе. Отцеви, како кровачъ тако и баронъ были су одъ нѣга заслепльни. Кровачъ држао е себе за доста богатога, да може свой занатъ оставити, а баронъ не се могао грофа ситъ нахвалити и наласкати му, ерѣ му е овай у знаменитой нѣговой новчаной забунизаиста съ великимъ сумама у помоћъ притекао.

Крстачићу е дакле лако было у рити свирати; и да бы дошао до свое цѣли, настоявао е кодъ кровача да добые руку Єлисаветину, а кодъ барона руку нѣгове кѣри. Незнаюћи еданъ о другомъ, даду му оба отца свое саизволенѣ, а напоследакъ измами онъ саизволенѣ и одъ обе девойчице. Но што е іоштъ понайгоре было, овай е неситый похититель исту шалу терао у дому єднога чиновника у вароши; гди е такође своіомъ вештиномъ девойку одъ нѣнога заручника раздово и после нѣгово место заузео. На сва три места уредный уговоръ о свадьби заключенъ буде.

Баронъ светковао е данъ прстенования свое кѣри са чашћу, игромъ и баломъ. И Єлисавета е опеть позвана была, и Крстачићъ добые одъ свое невесте дозволенѣ, да текъ у вече кровачку ћерку на игру доведе. Тога дана природа е бурна была; олуя, киша и снегъ бесніо е. Севанѣ муња грмљавина и страовита туча іошъ су већій ужасъ причинявали. На крововима црепъ е праскао; многа дрва су извалѣна и поломљена. Но то се ништа не осећало у играћой сали. Ту е быо одъ стотину свећа ведаръ топаль данъ, а любовъ, вино и игра владали су у томе друштву неузнемирено одъ ужаса побунѣ наполю природе.

Млада бароница и Єлисавета пливале су у блаженству. Грофъ се скоро изключительно посветіо бароници; ст. Єлисаветомъ само е редко играо, но ова ипакъ не у штети была, ерѣ су се прочи играчи надметали да играю съ нѣоме. Млада бароница, коя заиста у краљвско великолѣпіе, у разкошный даръ свога заручника обучена бѣше, играла е са особитомъ охотомъ, и гордо се радовала завидливомъ дивленю осталь женскиня. Многе између найбогатіи благородны девойка изъ целе околние морале су тога вечера сведоцы быти нѣнога богатства, и многима е примѣтно дала осетити, као да ій невеста найбогатіегъ мацарскога грофа, несматра выше као себи равне.

Рано уморивши се остави бароница предъ зору игру, пре него што се самъ балъ свршіо. Грофъ опіенѣ любовлю одведе е. У споредной сали наћу они єдну служавку, коя имъ е у спаваћу собу слѣдовати хтела. Млада бароница изподъ руке свога заручника, рекне іой яко поруменивши: Идите, веселите се, я ћу се сама свући.“ Прође крозь одникъ, и грофъ отиде занѣомъ у спаваћу собу.

Кадъ се вратіо почело се друштво разилазити. Кола су была предъ вратима готова. Крстачићъ одведе Єлисавету на кола и изпратіо е чакъ до куће. Сви су заспали были. Она полако отвори. Узалудъ се она предъ кућомъ одупирала; грофъ заповеди кочіашу да се врати, а онъ отиде за Єлисаветомъ.

(продужиће се)

П Р В И Ц Е.

Два слепца просећи стояла су обично кодъ двора краљвога, и колико бы годъ пута краљ поредъ нѣи прошао, увекъ бы еданъ рекао, благо ономе, коме краљ помаже; а другій бы опеть овако казао: благо ономе, коме Богъ помаже. Краљ да се осведочи, кои одъ нѣи двоице право има, заповеди, да се умесе два еднака леба па у еданъ да се метне сто дуката и тай да се даде ономе кои говори: благо ономе, коме краљ помаже; а онай другій лебаць безъ дуката да се даде ономе, кои говори: благо ономе, коме Богъ помаже. И то се учини. Али се онай, кой е лебаць съ дукати добіо, разсрди на то што е лебаць тежакъ, помисливши, да лебаць не добро печенъ, па да не му тако гнѣванъи стомаху шкодити и замоли другара свога да се съ нѣимъ меня. Овай то учини аль се зато не даде више цапрощнѣи видити. Онай пакъ опеть дође и кадъ е еданпуть предъ краљмъ речи свое повторіо, одговори му краљ: Лажешъ, ерѣ да е то истина, то бы другаръ твой долазіо да проси, а не ты.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Р у с і я.

У Петербургу 7. Августа. Руски вештаци, позорштници и играчи, већ су пре осамъ дана отишли у

Москву, а нѣово друштво изъ Италие и Француске, одъ кои не неки текъ са данашнѣимъ паробродомъ стићи, отићиће одма за нѣима.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

— Изъ Архангела являю, да ће оне две тамо грађене лађе на завртанъ придати се флоти балтійской. На тимъ е лађама 32 севастопольскій еквиважъ.

Изъ Симферополя и Крима уобште допиру вѣсти до половине Юлія. По улицама Симферополя виде се потребе офицери, а и само жительство отишло е на югъ у планинске предѣле да се опорави одъ страданя ратны. Понека млада госпа отишла е съ войскомъ, будући су се овде многи офицери оженили, па су жене за мужевима отишле. — Пређашњи жители Балаклаве, Крча и т. д. траже по развалинама мѣсто, гди су обитавали, и почино се већ населявати и смешћати. Генераль губернаторъ е обзваніо, да ће купљене дашчаре, ако се за неко извѣстно време не однесу, припасти господару оне земль, на којой дашчаре стое, и да ће се велике количине сѣна и други предмета спалити, ако се за осамъ неделя дана оданде неуклоне. На жалость велика е оскудица у транспортнимъ средствама.

О грађеню проектираны руски гвоздени путова являю поуздане вѣсти, да ће се исто съ najveћомъ ревности предузети, а найпре и найпре започеће се грађењ линіе одъ Одесе до Варшаве, коя ће се линія скопчати са аустрійскимъ галиційскимъ линіјама кодъ Броді-я.

Изъ Петербурга пишу:

„Говори се, да ће енглескій посланикъ при крунисаню дати донети изъ Лондона едну салу одъ стакла и гвозђа, будући нема велику салу за игранѣ.

Приликомъ овогъ крунисаня многи ће силне новце добити; такозваный „енглескій Клубъ“, кое зданіе принадлежи едномъ рускомъ великашу, у врло е згодномъ положаю за прегледанѣ свечаности при крунисаню. Господаръ зданія употребіо е то на свою користь, и дао е направити 1300 сѣдишта, коя су продана за 6500 сребрны рубаля (5 рубаля едно мѣсто); и више да ѿ было, могло бы се продати, тако се отимаю за мѣста. Лица, коя су присутствовала на крунисаню цара Николе, веле, да се томе отимаю нетреба чудяти; ерѣ тешко да има што чудноватіе и занимљивіе, него видити многобройне азійтске князеве и канове у нѣовой у очи гледаюћой ношњи и са пратньомъ нѣовомъ, кое све подсећа на описаня Херодота и на чудеса древногъ персійскогъ царства.

ЕНГЛЕСКА.

„Шлезинге цайтунгу“ пишу изъ Лондона подъ 11 Августомъ слѣдуюће:

Изъ поузданогъ извора дознае се, да се енглеско правительство великодушно постарало за офицере нѣмачке легіе. Ови офицери добыће сирѣчь велике комаде земль у Капланду (на южномъ краю Африке кодъ предгоря „добре надежде“) даљ трогодишню плату, рану до прве жетве и слободанъ превозъ донде не само за нѣи и нѣиове породице, него и за сва лица, коя они уза-се воде.

— Мати збаченогъ съ престола краля Аудскогъ (у источној Индіи) сместила се у Сутампону. Нѣнъ млађій сынъ, престолонаслѣдникъ, и нѣговъ стриць дочекали су съ najveћимъ церемоніама мѣстне власти и друга отмѣна лица. Они су обоица были у предивномъ источномъ одѣлу, и окружени послужительима и ушкоплѣнницама. Доцнѣ су представљене краљици-матери 30 гопсе изъ Сутампона, и разговарали се съ нѣима посредствомъ едне госпое, коя е дуго у Индіи живила и индійскій езикъ научила. Иначе краљица и нѣне двореке даме слабо се даю видити, и управо крию се, кое е дало повода врло смешнимъ догађајма. Краљица е пуна, пріятногъ и добродушногъ лика, и яко се обрадовала посѣти Сутамптонски госпоа.

Прайска.

„Бечка Преса“ доноси намъ односительно на много, напоменутый несрећный догађај на сѣверномъ прибрежю африканскомъ слѣдуюће:

„Догађај кодъ Мелиле. (тако се зове оно мѣсто гди су марокански гусари напали на прайскогъ принца Адалберта и нѣгово одѣленѣ) укомъ е млада прайска морска сила прву ватру издржала, узима се у Берлину врло озбиљно, тако, да се и по самимъ званичнимъ листовима поговарао о рату Пайске противъ Мароканскогъ царства.

Еданъ берлинскій листъ развія већ великій планъ, и рачуна, да ће се на прайскимъ и енглескимъ лађамъ превести 50.000 войника на обалу африканску, коя ће войска тамо у саюзу са Енглезима казнити гусаре, па по побѣди основати на африканскомъ прибрежю едну прайску населбину. — Ово е по свой прилици претерано.

Извѣстно е пакъ то, да су одъ стране прайскогъ правительства већ учинѣни кораца кодъ енглескогъ кабинета како бы се за нанешену увреду добыло одговараюће удовлетворенѣ, и сва е прилика, да Енглеска већ и по самомъ томе, што се то догодило близу енглеске морске тврдинѣ Гибралтара, неће одрећи Прайска свою помоћ и садрѣствованѣ.

ШПАНИЈА.

„Ендепандансѣ белж“—у пишу изъ Мадрида подъ 10 Августомъ слѣдуюће:

„Овде е najveће узбуђењ произвео декретъ, коимъ се народна войска разпушта и коначно укида.

Овай е декретъ найдубль упечатљивѣ учиніо. Да ће се народна войска привремено распустити, томе се свакій надао, али нико ніе мисліо, да ће се она за свагда укинути.

Министеріалный совѣтъ заключіо е истина изнайпре, да се засадъ народна войска само разпусти, но упливъ дворскій противіо се томе, и тако е произведена у духовима огорченѣ и узруянность, коя бы се лако могла мимоићи: Кадъ е разпуштањ народне войске, са обезоружанѣмъ већ у самой ствари удѣйствовано, зашто се ніе чекало, да кортеси (народно представничество)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

то питањ по зреломъ претресаню и разсуђиваню конечно прекине?

Правителство е по мышлѣню многи лица велику погрешку учинило. Изъ свега се овога види, каквогъ ће се правца у будуће правителство придржавати: и ако оно одъ тога правца неодустане, неће моћи ни три пуна месеца обстати; — Нарваецъ ће доћи садъ на кормилу, па ће и овога револуція оборити, и тако е поста- ла Шпанія играчка супротны и непријатељски царта.

— Капућехан при блистателној Порти Г Константинъ Николаевичъ приспѣо е юче у Београдъ изъ Цариграда.

Нѣгово Високопреосвѣт. Г. Митрополитъ приспѣо е юче изъ Брестовачке Банѣ.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕНЕШЕ.

У Турину 15. Августа. Нѣво велич. царица руска очекуе се у Ници у Сардини.

У Паризу 17. Августа.

„Конституционелъ“ явля: Принцъ Наполеонъ приспѣо е у Бергенъ, и одпутоваће 13. Августа къ сѣверномъ полуосу.

Найновія источна пошта.

У Цариградъ 18. Августа.

Рускій посланикъ, тайный савѣтникъ Бутенѣвъ, поздравлѣнъ у име выс. Порте одъ Киямил-паше; онъ ће што скоріе быти Султану представлѣнъ. — Мехемед-Кибризли, паша одпутовао е юче у Москву. — Турска спрема великій войничкій походъ противъ Црне Горе подъ главногъ командомъ Абди-паше. Енглеска е флота отишла изъ Трапезунта, али јоштъ облеће по црномъ мору.

Изъ Кантона (у Хиви) являю подъ 28. Юліемъ, да су се губернаторъ и вице губернаторъ провинціи Суханъ сами убили зато што се нѣова войска разбегла, кадъ се сударила са бунтовничкомъ войскомъ.

У Атини 11. Августа.

Осамъ ратны лађа одъ аустрійске флоте пристале су 17. Августа кодъ Фаларуса. Команданти овы лађа и нѣови ађутанти представлѣни су 10. огъ краљицы, а сутраданъ (11. огъ) позвани су у дворъ на ручакъ. Сутра или прекосутра кренуће се флота даљ у Смирну.

О Г Л А С И.

Долеподписаный узимаъ слободу ГГ. Скупителѣ пренумерирата на кнѣигу

„ЛЮБОМИРЪ У БЛИСИМУ“

кою намѣравамъ препечатати умолити и по другій путъ, да ми свою доброту и на овомъ дѣлу укажу. Ову кнѣигу нисамъ хтео обширно у Объявленію описивати и хвалити, ерѣ е познато, да е она одъ најболѣи романа на нашемъ взику; грдна величина нѣна увериће свакога ГГ. Предуписника, да се не преварио, што се на такову уписао; ерѣ сама артія и фигуре нѣой принадлежеће више ће коштати одъ 4. цв., и то осимъ штампе и повеза; а шта пакъ у себи вреди славно и већъ редко дѣло ово, текъ ће га свакій уписникъ после моћи оденити, кадъ га прочитао буде.

Јоштъ еланпуть молимъ како похвалѣну ГГ. Скупителѣ тако и любителѣ кнѣижества нашегъ, да бы ми и едни и други садъ у помоћи были, да се што више на ово дѣло упишу и до конца овогъ месеца многопочитаема имена своя на овдашню Кнѣигопечатню послати изволе, како бы могао увидити, да л' љу се моћи усудити, овако огромно и добро дѣло печатати.

У Београду 18. Августа 1856.

изслуженый Словослагатель и покорный

С л у г а

ЂОРЂЕ СТАИЊЪ.

Кодъ Шабца има у Г. Милов. Янковича 36 СЕНА на продаю. Ко е муштерія за све — нека му се у Београду яви. (3—3)

Подписаный има на продаю две Краве и два телета одъ врло доброгъ соя. Ко е радъ или обадве или само едну криву заедно са телетомъ узети; нека се мени изволи погодбе ради явити.

ДАМЈАНЪ ПОПОВИЊЪ

(1—3) Осмотритель Лицея.

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Вар. Београда надъ масомъ поч. Антонія Теодоровича бѣћара изъ Сажана Окр. Ужич. но у Жупанѣвцу умрогъ, до 18. Марта 1857.

2. При Суду Окр. Београд. надъ иманѣмъ презадуженогъ Велимира Марковића изъ Барошевца, до 7. Септембра.

3. При Суду Окр. Чачанскогъ надъ иманѣмъ а) поч. Милосава Груница изъ Ђевице, до 12. Септембра; б) поч. Милана Поповича изъ Дедовца, до 19. Септ.

4. При Суду Окр. Крушев. надъ иманѣмъ поч. Станка Вучковића изъ Бивола, до 10. Септ.

5. При Суду Окр. Шабач. надъ масомъ Милоша, малолѣтн. наслѣдника масе. поч. Јована Иковића изъ Змињана до 3. Септ.

6. При Суду Окр. Ужич. а) надъ иманѣмъ самоубіеногъ Јована Еремича изъ Иванѣице, до 26. Септембра.